

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 3 (1546) 1987 m. sausio 22 d.

Melbourne

XXXII M E T A

ALK Federacijos suvažiavimas

Sydnėjuje Lidcombe parapijos salėje gruodžio 28 dieną 8 val. ry-
ao pradėtas Australijos Lietuvių
Katalikų Federacijos suvažiavi-
mas. Į prezidiumą pakviesti: prel.
P. Butkus, kun. J. Petraitis MIC,
Jadvyga Petraitienė. Į sekretoria-
tą - E. Badauskienė, A. Jablons-
kienė. Mandatų komisijon pakvies-
ti - Vl. Bosikis, K. Eirošius, V.
Koženiauskiene.

Atidarant kalbėjo Sydnėjaus
Katalikų Kultūros D-jos pirm. ir
Federacijos įgaliotinis A. Vinevi-
čius, oficialiam atidarymui pa-
kviesdamas Federacijos pirm. Vin-
cą Žemaitį.

Invokaciją suvažiavimui skaitė
Federacijos Dvasios vadas prel.
Pr. Vaseris ir malda atminė mi-

rusius Federacijos Valdybos na-
rius.

Prezidiumo pirm. prel. P. But-
kus pasveikino suvažiavimo da-
lyvius, kurie, nežiūrint perkrau-
tos Lietuvių Dienos programos,
rado laiko ir Federacijos suvažia-
vimui.

Federacijos suvažiavimą svei-
kino žodžiu ALB Sydney apyl.
pirm. A. Giniūnas, ALB Krašto
Valdybos vardu V. Baltutis, Syd-
ney Ateitininkų Sendraugių var-
du A. Kramilius, p. Brazauskienė
Adelaidės Moterų D-jos vardu.
Raštu gautus sveikinimus iš vysk.
V. Brizgio, vysk. A. Deksnio ir
vysk. P. Baltakio perskaitė pirm.
V. Žemaitis. Kultūros Katalikų
D-jos vardu sveikino A. Vinevi-
čius.

Federacijos pirm. V. Žemaitis
savo detaliu pranešimu pateikė
Federacijos dvejų metų veiklos
apžvalgą. Pagrindinis Federacijos
rūpestis, tai "Tėviškės Aidų" lei-
dimas. Pasidžiaugė "Tėviškės Ai-
dų" redaktoriaus kun. Dr. Pr.
Dauknio darbštumu ir pasišventi-
mu. Be prel. Pr. Vaserio vargu ar
spaustuvė išsiverstų, nes jis čia
ir darbininkas, ir mašinų taisymo
inžinierius, ir žurnalistas, ir re-
daktorius (laikraščio vyr. redakto-
rium išbuvęs visą dešimtmetį
1963-1973) ir savo darbu sutau-
po "Tėviškės Aidams" dideles su-
mas pinigų. Korektūrą prižiūri
Valentinas Čižauskas, o į pasitrau-
kusio ilgamečio administratoriaus
J. Selioko vietą atėjo inž. Kazi-
mieras Mioldažys. Jonė Žitkevi-

čienė yra laikraščio ekspedicijos
savanorių grupės vadovė ir "Atei-
ties Žingsnių" redaktorė.

Pirmininkas skaitė ir išdininkės
E. Šemetienės pranešimą, nes ji
po operacijos negalėjo atvykti.
Pranešta, kad 68% laikraščio lei-
dimo išlaidų padengia prenumera-
tos, o visa kita yra iš aukų, pa-
rengimų. Vieno numerio išleidi-
mas kaštuoja apie \$ 900.

Revizijos komisijos pranešimą
pateikė Ed. Marganavičius, užgir-
damas vedamas knygas.

A. Kramilius pasiūlė valdybos
pranešimus priimti ir jie buvo

(Nukelta į 2 psl.)

DIDŽ. GERB. DR. KUN. PRANUI DAUKNIUI

Mes, ALK Federacijos 18-tojo
suvažiavimo dalyviai, suvažiavę
į Sydnėjų 1986 m. gruodžio 28 d.
nuoširdžiai sveikiname ir dėkoja-
me Jums, ypatingai už brandžius
vedamuosius Lietuvos reikalais
Tėviškės Aiduose, o taip pat už
taiklius atsakymus australų spau-
doje, kas liečia nepagrįstus kal-
tinimus lietuvių bendruomenei ir
pavieniams asmenims. Dėkojame
už Jūsų drasią veiklą politinėje
srityje dėl Lietuvos reikalų ir ti-
kime, kad ir ateityje nenuleisite
rankų. — Pasiūlė A. Kramilius.
Parėmė: visi suvažiavimo atsto-
vai.

ALK Federacijos suvažiavimo
Prezidiumas.

LIETUVIAI PASAULYJE

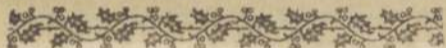
— Amerikos lietuvių spauda ir
visuomenė gruodžio mėnesį prisi-
minė profesoriaus Prano Dovydai-
čio gimimo šimtmetį. Pranas Do-
vydaitis buvo vienas žymiųjų vei-
kėjų Lietuvos politiniame ir kul-
tūriniame gyvenime, Nepriklauso-
mybės Akto signataras, idealis-
tinio krikščioniško istorinio vys-
tymosi krypties Lietuvoje pradi-
ninkas, jaunimo auklėtojas, krikš-
čionių darbininkų organizatorius,
Ateitininkijos įkūrėjas, mokslin-
kas, filosofas, rašytojas. Sovietų
suimtas pirmosios Lietuvos oku-
pacijos metais ir nukankintas Si-
biro koncentracijos stovykloje
1942 m. Tuo metu jis buvo dar tik
56 metų amžiaus.

— Amerikos Lietuvių Bibliote-
kos leidykla Čikagoje išleidusi į
pasaulį Broniaus Kviklio Lietu-
vos Bažnyčių serijoje Vilniaus Ar-
kivyskupijos II tomą, jau atspaus-
dino profesoriaus dr. D. Fainhau-
zo naują knygą "Amerikos lietu-
vių etnis identiškas - Pensil-
vanijos angliakasiai". Tai plačia
dokumentine medžiaga knyga
apie lietuvių ateivių veiklą XIX
a. pradžioje. Knyga bus išversta
ir į anglų kalbą. Ta pati leidykla
netrukus išleis muzikologo Juozo
Žilevičiaus parengtą knygą "Ame-
rikos lietuvių muzikai - vardy-
nas". Naujų leidinių sąrašė yra
ir dvi kitos knygos - dailininko
Adomo Varno "Kryžiai" ir kom-
pozatoriaus Vlodo Jakubėno vei-
kalas apie lietuvių muzikus.

— Vakarų Vokietijoje Miun-
cheno žymiajame kultūros centre
ir eksperimentiniame 'Black Box'
teatre įvyko režisieriaus Jono Ju-
rašo vaidinimo "Choristė ir Pe-
rėjūnas" premjera, kuri buvo kar-
tojama ligi gruodžio 25 d. Tą vai-
dinimą Jonas Jurašas sukūrė pa-
gal rašytojo Čechovo ir Nabokovo
pasakojimus. Kūrinį jungia pa-
grindinių veikėjų provincijos te-
atro aktorės ir klajūno išgyveni-
mai. Pagrindinis scenografijos
elementas ir vaidinimo metafora
— geležinkelio bėgiai, nesibaigian-
ti gyvenimo kelionė. Vaidinimo
aktoriai ir dailininkas su kompozi-
toriumi visi vokiečiai.

— Čiurlionio galerijoje Lietu-
vių Jaunimo Centre Čikagoje vy-
ko garsiosios lietuvių grafikų Ta-
rabildų šeimos dailės darbų pa-
roda, tai Domicelės, Petro, Arūno,
Vijos ir Rimto Tarabildų kūriniai.

— Kanados Toronte buvo su-
rengtas savaitgalis pasiruošti Lie-
tuvos krikščionybės jubiliejui. Pa-
grindinis kalbėtojas buvo pranciš-
konas kunigas Jonas Bacevičius,
Loreta Giržaitytė, antrosios kar-
tos lietuvaite, kuri yra suaugu-
siųjų religinio ugdymo direktorė
Minessotos Amerikos vyskupijoje,
jaunas lietuvis Jonas Abromai-
tis, dirbąs Kanados vyskupų kon-
ferencijos katekizacijos komisijoje
ir kiti. Vyko ir simpoziumas —
savojo tikėjimo atskleidimas.
Skaidrėmis buvo pavaizduotas
krikščionybės kelias Lietuvoje —
perėjimas iš pagonybės į krikš-
čionybę.

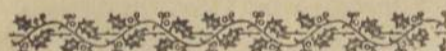

Irena Vakarytė

O Viešpatie, parodyk kelią,
Kuriuo man eit reikės.
Leiski pajusti Tavo valią
Ir neprarast vilties.

Kai Nemuno krantais bėgiojau,
Augau gimtuos namuos,
Gyvenimo audrų nebojau,
Tu išklausei maldos.

Klajūno man paskyrei dalią,
Šiam tolimam krašte.
O, Viešpatie, parodyk kelią
Sugrįžti pas Tave.

Katalikų Federacijos suvažiavimas Sydnėjuje 1986. XII. 28. Sėdi iš kairės: O. Liutikienė iš Pertho, Kazys Eirošius - Sydney, J. Žitkevičienė - "Ateities Žingsnių" redaktorė, kun. P. Martūzas - Sydney, kun. J. Petraitis MIC - Adelaidė, prel. P. Butkus MBE - Sydney, V. Žemaitis - Federacijos pirmininkas, J. Petraitienė - Melb., K. Mioldažys - "Tėv. Aidų" administratorius, stovi kraštutinis V. Vinevičius - suvažiavimo šeimininkas.

Sovietuose planuojama nauja ekonominė politika

(Tęsinys)

Ir štai dabar vėl M. Gorbačiovas pradėjo daryti žygius bei bandymus įvesti kažką panašaus į Lenino NEPą. Šiuo reikalu ruošiami įstatymai. NEPas turėtų pradėti veikti jau šiais 1987 metais. O kai kur jis jau ir veikia.

M. Gorbačiovas pastebėjo, kad be galo išaugusi sovietinė biurokratija stabdo gamybą bei patarnavimus, kurie čia yra patys blogiausi, kaip bet kuriame kitame pasaulio krašte. Taigi bus skatinama privati iniciatyva ir dalinis privatus ūkininkavimas. Pirmasis sėkmingas bandymas buvo atliktas nedideliame Gruzijos miestelyje Katsreti. Čia prie kelio tebuvo benzinu aprūpinimo stotis pravažiuojantiems keleiviams. Ji buvo išnuomota privačiam kolektyvui, kuris įruošė restoraną, veikiantį be valstybinės kontrolės. Jo atmosfera iš pagrindų pasikeitė: patarnavimas greitesnis, mandagesnis, valgių pasirinkimo sąrašas ilgesnis, patys valgiai skanesni, maistingesni, o kainos žemesnės.

Kitos rūšies bandymas atliktas viename Estijos sovchoze "Lunnja", netoli Tartu universitetinio miesto. Čia buvo pavesta Dimitrijui Vološukui, traktoristui, ir jo žmonai didesnis plotas žemės su 300 karvių. Jiedu privatinės nuosavybės pagrindais, be valstybinės biurokratijos, suintensyvino ūkį ir trumpu laiku pradėjo gaminti daugiau pieno ir daugiau mėsos, kaip "komunistinės sistemos" laikais. Buvo bandymų ir kitose vietose, kitose srityse. Šian dieną jau 100.000 sovietų piliečių užsidirba sau duoną ne iš valstybės išdo.

Privatinei iniciatyvai vesti ir tvarkyti numatoma greitai laiku perduoti pirmiausia daugelio amatų sritis: kilimų mezgimą, baldų gamybą, automobilių remontą, plaukų kirpimą bei šukavimą, radijo bei televizijos taisymą, taksu automobilių patarnavimą, smulkia prekybą ypač daržovėmis, mėsa, kai kuriais kitais produktais, o taip pat vynu ir kitais gėrimais. Iš viso numatyta apie 30 pozicijų. Tačiau amatininkams nebus leidžiami taisyti ginklai, nebus leidžiamos steigti lošimų halės. Už tat siuvėjai, batsiuviai galės savo amatu verstis ir ne artelėse. Labai galimas dalykas, kad būsią leista gydytojams verstis privačia praktika, tačiau operacijas jie galės daryti tik valstybinėse ligoninėse.

BUS SUPRIVATINTI AMATAI IR KAI KURIE VERSLAI

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

Pažymėtina, kad dabar Sovietuose, palyginti, labai žema pensijos amžiaus riba: vyrams 60, moterims tik 55 metai. 56 milijonai darbo veteranų sėdi namuose be darbo. Dabar susidarysiančios galimybės jiems įsitraukti į privačią gamybą bei verslus. Svarstomas klausimas perleisti privatiems asmenim ir kai kurias užsienio prekybos sritis.

Vykdamas šias reformas, nusižiūrėta daugiausia į Vengrijos ir Ry-

tų Vokietijos pavyzdžius, kur komunistinė sistema nepanaikino privatinės iniciatyvos. Ten yra nepalyginamai geresnis gyvenimas, kaip Sovietų Sąjungoje. Pagaliau ir komunistinės Kinijos milžinas iš pagrindų kratosi komunistinės ekonominės sistemos.

"Suprivatinimas" pirmiausia bus pradėtas Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Kaukazo respublikose, kur gyventojai nesą taip labai komunizmo sugadinti, kaip pačioje Rusijoje.

Šiomis reformomis numatoma pagerinti gyvenimą, gyventojų ap rūpinimą bei patarnavimą. O valstybė turėsianti daugiau pajamų iš mokesčių. Tačiau šis NEPas bus jau didelis žingsnis toliau nuo komunizmo.

ALK Federacijos suvažiavimas

(Atkelta iš 1 puslapio)

priimti balsų dauguma be diskusijų.

Prel. Pr. Vaseris perskaitė TA Redaktoriaus pranešimą. Jonė Zitkevičienė nusiskundė, kad buvo aplenkta "Ateities Žingsnių" klausimas pranešimuose. Ji redaktorė nuo 1976 m. Nr. 1 ir pasigedo jaunimo korespondencijų iš Adelaidės.

Pertraukos metu buvo pamaldos gretimai esančioje St. Joachim's bažnyčioje, čia pamokslą pasakė prel. Pr. Vaseris. Kanklėmis skambino viešnios iš Cleavelando - Auksė ir Mirga Bankaitytės. Mišių metu buvo prisimintas Kūčiose miręs Letuvoje jų senelis.

Po Mišių užbaigti einamieji reikalai. A. Kramilius pasiūlė, kad suvažiavimo vardu būtų pasiūsta padėka TA redaktoriui kun. Dr. Pr. Daukniui už jo stiprius patriotinius vedamuosius ir gerai argumentuotus straipsnius australų spaudoje, ginant mūsų bendruomenės interesus ir gerą vardą.

Į naują Valdybą buvo išrinkti: V. Žemaitis, Ed. Šidlauskas, J. Keblys, E. Šemetienė, A. Volkienė, A. Vyšniauskienė, B. Kymanienė. Revizijos komisijon - V. Čižauskas, E. Marganavičius, J. Petraitis.

Lietuvos Krikščionybės 600 metų jubiliejaus medaliais buvo apdovanoti: prel. P. Butkus, Federacijos pirm. Vincas Žemaitis, bu-

vęs kelių kadencijų Federacijos pirm. Valentinas Čižauskas, Federacijos išdininkė Elvyra Šemetienė, Federacijos įgaliotiniai: Adelaidėje Pr. Pusdešris, Sydnejuje A. Vinevičius, Geelonge V. Stuikevičius, Sale E. Eskirtienė, Latrobe Valley V. Koženiauskienė.

Suvažiavimas baigtas Marija, Marija giesme ir Tautos himnu. Sekė bendri pietūs, kuriuos suruošė Sydnejaus Katalikų Kultūros D-jos pakviestos: Julė Lašaitienė ir Gaila Lašaitienė.

Suvažiavimas nors trumpas, buvo darbingas ir draugiškas. a.k.

MIRĖ KUN. VACLOVAS ŠARKA

Vakarų Vokietijoje Hamburge sausio 10 d. mirė po ilgos ir nepagydomos vėžio ligos kun. Vaclovas Šarka, gimęs 1922. V. 2 Dukšto parapijoje. Mokėsi Vytauto Didžiojo gimnazijoje ir Kunigų seminarijoje Vilniuje.

Antrojo pasaulinio karo metu patekęs į Vakarų Vokietiją baigė Kunigų seminariją Bavarijoje Eichstatte 1946. VII. 21, tada buvo įšventintas į kunigus. Visą laiką dirbo lietuvių pabėgėlių tarpe Vakarų Vokietijoje, o išvykstantiems į kitus kraštus teikė visokeriopą pagalbą. Iki pat mirties uoliai ėjo Hamburgo ir Šlezvig - Holštino lietuvių sielovados darbą.

Vokiečių spaudą informuodavo apie Lietuvos persekiojimus, ruošė tautinius minėjimus, leido informacinį "Aušros Vartų" biuletinį. Palaidotas Hamburge sausio 14 dieną.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

į v y k i a i

● **Canberra.** Opozicijos užsienio reikalų "shadow" ministeris Mr. Andrew Peacock griežtai pasisakė prieš Federalinės valdžios vogčiomis, slaptai, gerinamus santykius su Sovietų Rusija ir pasikvietė Rusijos užsienio reikalų ministrą Shevardnadze, kuris kovo mėnesį keliom dienom atvyks į Australiją ir Canberroje atidarys naują Sovietų informacijos centrą, kad galėtų iš jo skleisti savo melo propagandą apie laimingą sovietinį gyvenimą komunistų partijos diktatūroje. Tai sukėlė Liberalų partijos susirūpinimą ir visų sovietų pavergtų tautų žmonių. Mūsų Redaktorių skaitytojų vardu nusiuntė Mr. Andrew Peacock padėkos laišką už drąsą, nurodant sovietinį pavojų Australijai.

● **Canberra.** Prancūzija iš savo kolonijos Pacifike Naujosios Kaledonijos išvarė Australijos generalinį konsulą, kai jis davė pinigų vietos Kanak išsilaisvinimo sąjūdžiui. N. Kaledonija yra 900 km į rytus nuo Australijos, klimatas švelnus, tropinis, su keliom salom sudaro 7.220 kv. kilometrų plotą, o iš 144.000 gyventojų katalikų ten yra 92.000. Pusė gyventojų vietiniai, kita pusė prancūzų kilmės. Faktiškai Prancūzijos valdžia užsirūstino, kai Australijos atstovas Jungtinėse Tautose įnešė N. Kaledonijos nukolonizavimą.

● **Roma.** Lenkijos lyderis generolas Jaruzelski padarė vizitą popiežiui Jonui Pauliui II su savo dukra Monika. Abu lenkai čia galėjo laisvai savo gimtąja kalba aptarti daug reikalų, daugiausia pačios Lenkijos, kai ši privati audiencija užtruko 70 minučių. Popiežius susirūpinęs, kad jaunoji karta Lenkijoje būtų katalikiška. Generolo dukrai Monikai, 23 metų studentei, kuri palaiko valdžios panaikintą Solidarumo profesinę sąjungą, Popiežius jai ir jos motinai įteikė po gražų rožančių dovanų.

● **Europą** sausio vidury apsupo šalčio banga, vietomis tokio šalčio nebuvo per 150 metų, jau sušalę mirtinai 263 žmonės. Anglijoje nuo šalčio susproginėjo vandentiekio vamzdžiai, temperatūrai nukritus iki 20 laipsnių žemiau nulio.

● **Bonna.** Vokietijos dienraštis "Die Welt" skelbia, kad Palestinos Išlaisvinimo Organizacija (PLO) yra turtingiausia teroristų grupė, turinti \$ 8 milijonus kapitalo investavusi ir už tai kasmet gauna po \$ 2 milijonus pelno naujų pajamų. Tų stambių investicijų kapitalo gavo iš turtingų arabų naftos šaltinių savininkų.

● **Vakarų Vokietijoje** netoli Liubeko į Travemundo uostą Kaledū ir Naujų Metų proga trim laivais buvo 600 lenkų turistų, bet po švenčių tik pusė jų begrižo, kai 300 pasiprašė politinio prieglobsčio įsikurti Vokietijoje ar kituose laisvuose kraštuose.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorių kun. Dr. P. Daukny. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožūra.

TEVIŠKĖS AIDAI

MŪSŲ SKAITYTOJAMS

"Tėviškės Aidai", leidžiami Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos, su 1987 metais jau žengia į savo gyvavimo 32-tus metus. Tai yra visų pirma Dievo malonė, kad per tą laikotarpį Federacija sugebėjo sutelkti reikalingas lėšas, bendradarbius, rėmėjus, pranešėjus. Laikraščio spausdintas žodis savo jėga ir prigimtimi yra didelės svarbos pateikiant žinias, jų komentarus, vedamuosius, kuriant viešąją opinią krikščionybės principų šviesoje. Net Vatikano II Susirinkimas pabrėžė, kad katalikų spauda privalo išgyti tinkamas įstaigas, technologijos teikiamas modernias priemones, kad galėtų gerai surinkti Bažnyčios, pasaulio ir savo bendruomenės žinias ir jas krikščioniškoje šviesoje pristatyti. Susirinkimas skatino visus katalikus savo spaudą remti, reguliariai ją skaityti, pranešėjus. Įvykiai, iškeliami katalikų spaudoje, aiškinant pagal Bažnyčios mokymą, daro skatinančios įtakos skaitytojams.

Tobulėjimui nėra galo, tad ir mūsų laikraštis būtų dar įdomesnis, jei jame galėtų tilpti daugiau įvairių žinių. Prašome visų bendradarbių savo raštus, korespondencijas rašyti kondensuotai, iš karto einant prie aprašomojo dalyko, nenukrypstant į šalį. Neilgi ir kondensuoti aprašymai tuojau perskaitomi.

Mūsų svajonė, kad ir "Tėviškės Aidai" galėtų išgyti pačias moderniausias laikraščio leidimo priemones. Tad prašome visų savo testamentuose skirti dalį, o kas neturi kam savo darbo vaisių palikti, juos užrašyti "Tėviškės Aidams". Tokius geradarius minės ir ateinančios lietuvių kartos!

1987 m. minėsime Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų. Pagrindinės iškilmes vyks Romoje su Popiežium Jonu Paulium, II šv. Petro bazilikoje birželio 28 d. ir kartu vyks arkivyskupo Jurgio Matulaičio Beatifikacija. Tai bus didelė Lietuvai garbė sulaukti mūsų laikų šventojo lietuvio! Melbourne Jubiliejaus iškilmes vyks kovo 1 d. šv. Patriko katedroje su arkivyskupu Francis Little, australų, imigrantų kunigais ir pilna katedra vietos tikinčiųjų. Nedidelė Gee longo lietuvių kolonija jubiliejų minės Atvelykio sekmadienį savo tarpe ir viešai - iškilmingai!

Visų pranešėjų kuo nuširdžiausiai prašome apsimokėti pranešėjams jau metų pradžioje. Visiems savo bendradarbiams nuo širdžiai dėkojame už jų raštus, kurie dideliu pasišventimu savanoriškai rašo "Tėviškės Aidams". Dėkojame visiems pranešėjams, rėmėjams, kurie parašo Redakcijai po laiškelį vertindami ar ką pageidaujanti.

Visi būkime savo katalikiškos spaudos apaštalais, kad "Tėviškės Aidai" mums šviestų, vadovautų, kad Lietuva Dievo jėga būtų gyva mūsų visų širdyse!

Redaktorius

Popiežiaus lūpose vėl Lietuva!

Popiežius Jonas Paulius II Naujųjų Metų dieną pasauliui vėl priminė Lietuvą; paskelbė Marijos Metus ir pranešė, kad artimiausiu laiku bus paskelbta enciklika apie Švenčiausiąją Mergele Mariją.

Lietuvos priminimą ir abi visam katalikų pasauliui labai svarbias naujienas - apie Marijos Metus ir apie naują Encikliką - Šv. Tėvas įterpė ilgesnį žodį, kuriuo jis kreipėsi į visą pasaulį Pasaulinės Taikos Dienos proga, Naujųjų metų dieną šv. Petro bazilikoje įvykusių iškilmingų pamaldų metu.

Pamaldose dalyvavo aštuoni kardinolai, Diplomatinis korpusas prie Šventojo Sosto, daug vyskupų ir kunigų ir didžiulė minia tikinčiųjų iš visų pasaulio kraštų. Įsikūnijusio Dievo Sūnaus Jėzaus Kristaus dėka mes visi esame pašaukti tapti Dievo vaikais, - kalbėjo Jonas Paulius II.

Sudėdamas į Jėzaus Kristaus ir jo Švenčiausios Motinos Marijos rankas savo ir visos žmonijos rūpestį dėl pasaulio taikos, Šv. Tėvas paskelbė, kad Bažnyčia, norėdama geriau pasirengti trečiajam krikščioniškosios eros tūkstantmečiui, visame pasaulyje minės Marijos Metus.

Marijos Metai prasidės Sekminių šventėje šių metų birželio 7 dieną ir baigsis ateinančių 1988 metų rugpiučio 15 dieną.

Šiuos metus kiekviena vyskupija minės pagal iš anksto nustatytą programą. Marijos Metų tikslas yra susitelkti prie Dievo Mo-

tinios paslapties, sąmoningiau įsigyventi į ją, pilniau įvertinti įsikūnijusio Dievo Jėzaus Kristaus Motinos vaidmenį Bažnyčios ir kiekvieno krikščionio gyvenime.

Kad būtų lengviau šį tikslą atsiekti, artimiausiu laiku Šv. Tėvas paskelbs Marijai skirtą Encikliką. Sekdama Tavo, o Marija, pavyzdžiu - kalbėjo Jonas Paulius II, - Bažnyčia nori savo širdyje apmąstyti šiuolaikinius žmonių ir tautų rūpesčius ir viltis, džiaugsmingus ir skaudžius jų gyvenimo įvykius.

Kaip tik šioje vietoje popiežius Jonas Paulius II priminė Lietuvą. Štai Šv. Tėvo žodžiai:

POSĖDŽIAVO ALK FEDERACIJOS VALDYBA

Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos naujoji valdyba, išrinkta ALK Federacijos 18-tame suvažiavime Sydney 1986. XII. 28, į savo pirmąjį posėdį susirinko Parapijos Namuose Kensingtone sausio 12 d. vakare. Federacijos Dvasios vadas prel. Pr. Vaseris posėdį pradėjo malda. Naujai išrinktoji Valdyba savo pirmininku bematant vienbalsiai išrinko Vincą Žemaitį, kuris Valdybos narių pareigas paskirstė: vicepirmininkė Elvyra Šemetienė, sekretorė Aldona Vyšniauskienė, išdininkė Aleksandra Volkienė, parengimų vadovai - Juozas Keblys ir Edvardas Šidlauskas. Kandidatė Birutė Kymantienė.

Smulkiau buvo aptartos Lietuvos Krikšto Jubiliejaus iškilmes Melbourne kovo 1 d. Anksčiau prel. Pr. Vaseriui prašant, Lietuvos Krikšto Jubiliejaus Pontifikalines Mišias sutiko aukoti ir būti pagrindiniu celebrantu Melbourne arkivyskupas Francis Little, D.D., K.B.E., St. Patrick katedroje kovo 1 d. Katedros dekanas mūsų iškilmėms paskyrė 1 val. po pietų.

Redaktorius kun. Pr. Dauknyš pateikė pranešimą ką per šį laiką atliko. Dėl Jubiliejaus Mišių kreipėsi į vyskupą Paulių Baltakį, į Centrinę Jubiliejaus komitetą Amerikoje ir į Romos komitetą pirmininką prelatą Algimantą Bartkų. Jie visi pranešė, kad specialių Jubiliejaus Mišių nėra. Tada arkivyskupijos ceremonijų prektas kun. Denis Hart nustatė, kad Mišios turi būti to sekmadienio, kada vyks iškilmes. Tų iškilmių Mišių knygutės sustatė ir Arkivyskupijos prefektas patvirtino. Prel. Pr. Vaseris jau surinko spaustuvėje ir jų atspausdins virš tūkstančio egz. Arkivyskupija patvirtino, kad mūsų jungtinis choras - Dainos Sambūris ir Parapijos choras, diriguojamas Petro Morkūno, per iškilmes giedos lotyniškai Ecce Sacerdos Magnus, Gloria in excelsis Deo, Credo ir

"Tarp daugelio šių 1987 metų įvykių norime atkreipti visuotinės Bažnyčios dėmesį į Lietuvos krikšto šešių šimtų metų sukaktį, kad maldos pagalba tarpų mum artimi tie broliai ir seserys, kurie per tiek šimtmečių lieka nepalaužiamai ištikimi Kristui ir Bažnyčiai".

Šis popiežiaus priminimas yra plačiai minimas tarptautinių spaudos agentūrų ir laikraščių pranešimuose. Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" į šį Lietuvos Krikšto sukakties priminimą atkreipia skaitytojų dėmesį stambia pirmojo puslapio antrašte. Vatikano radijas apie jį pranešė Naujųjų Metų laidose.

Liet. Radijo Tarnyba Vatikane

Sanctus, angliškai Tėve mūsų, lietuviškai Marija, Marija, po Arkivyskupo palaiminimo - Lietuvos himną ir procesijai išeinant - Apsaugok Aukščiausias. Jau pakviesti jaunimo atstovai atlikti skaitymus, "Gintaro" tautinių šokių grupė - aukų atnešimą, tikinčiųjų invokacijas ir visas kitas pareigas. Pamokslui pakviestas iš Hobarto kun. Gregory Jordan, jėzuitas, St. John Fisher College Rektorius. Priegiesmius su žmonėmis praves gražiabalsis bosas australų klebonas iš Keilor. Prieškalėdiniame imigrantų kunigų posėdyje su Melbourne Arkivyskupu, kun. Dauknyš jiems pranešė apie Lietuvos Krikšto Jubiliejų, kaip švenčiamas Lietuvoje, Romoje ir pas mus, kvietė į solidarumą Lietuvos Bažnyčiai. Dabar išsiuntinėjo imigrantų 20 kunigų kvietimus koncertuoti ir vaizdinę 7 lapų informaciją dalyvauti ir jų bendruomenė su vėliavomis. Katedra turi būti pilna, kai ten vien tik sėdimų vietų yra 1.200. Taip pat "Press Release" išsiuntinėjo katalikų savaitraščiui, o asmenišką pasitarimą dėl Krikšto Jubiliejaus turėjo su "The Advocate" Redaktorium. Netrukus bus atspausdinta bent 2.000 "leaflets" - lankstinukų, kviečiant australus į mūsų iškilmes, pateikiant ir vaizdinę medžiagą iš Lietuvos istorijos.

Lietuvos Krikšto Jubiliejaus Akademiją pavasario metu numato suruošti Federacijos Valdyba Melbourne Lietuvių Namuose. Dar aptarus ir kitus reikalus, posėdis baigtas malda. Sekantis posėdis vasario 2 d. PD

MIRĖ A. TENISONAS

Iš Belgijos gavome flamų kalba oficialų pranešimą, kad Antverpene 1986. XII. 22 mirė Aleksandras Tenisonas, 88 metų amžiaus, liūdesyje palikęs savo dukterį poetę Zentą Tenisonaitę - Hellemans, o žmona jau buvo mirusi anksčiau. Lietuvoje jis buvo nuo 1923 m. iki 1944 m. Plungės, vėliau Telšių girininku. Mėgo rašyti spaudai. Į flamų kalbą išvertė 92 lietuvių pasakas, iš rusų kalbos išvertė J. Kušnerio - Knysevo studiją, kurioje atskleidžiamas Mažosios Lietuvos lietuviškas charakteris ir ta knyga buvo išleista Čikagoje 1979 m., pavadinimu "Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis".

Krašto tarybos atstovų suvažiavimas Sydney

(Tęsinys)

Rašo: Agnė Lukšytė

Tarybos antroje sesijos dalyje V. Neverauskas perskaitė oficialų Kr. Valdybos pranešimą. ALB Kr. Valdyba buvo išrinkta 19-tojos Kr. Tarybos sesijoje 1984 m. gruodžio 30 Canberroje. Darbą pradėjo 1985 m. Dvejų metų laikotarpyje turėjo 25 posėdžius. V. Neverauskas šiek tiek būsčiau, kad jaunimas nerodo uolumo tęsti senimo darbą, tačiau tikisi, kad turės svarbią reikšmę ateityje įvairių organizacijų inkorporavimas į australų valdžios įstaigas, kaip Lietuvių klubai ar namai, Spaudos Sąjunga, ALF pensininkų organizacija ir pati naujausioji (ALJS) Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga, kuri yra vienintelė organizacija savo statuto 4-tam paragrafe įrašiusi: "ALJS veikla ALB-nės ribose glaudžiai su ja bendradarbiaudama ir bendraudama". Kitų užsiregistravusių organizacijų statutai nieko panašaus neturi. Taigi nei Kr. Valdyba, nei Kr. Taryba neturi jokios galios, nebent tos organizacijos jaustų moralinį įsipareigojimą veiklą derinti pagal Bendruomenės valdžios organų nustatytas gaires.

V. Neverauskas plačiai nušvietė finansinę padėtį. Pusė aukų, surinktų Tautos Fondui, turėtų likti Australijoje politinei veiklai, kuri reiškiasi per Australijos Baltų Tarybą ir neseniai pradėjusį veikti Lietuvių Informacijos biurą.

V. Neverauskas paliete žydų klausimą - jų metamus kaltinimus tiek lietuvių bendruomenei, tiek ir pavieniams asmenims. Australijos Baltų Tarybai, susidedančiai iš lietuvių, latvių ir estų, yra pavesta veikti ir kalbėti visų trijų bendruomenių vardu. Baltų Tarybos nariai yra jauni žmonės, aukštus mokslus baigę Australijoje, jie yra kompetentingi spaudoje, per radiją ar televiziją atremti neuztarnautus kaltinimus. Baltų Taryba turi likti Sydneyje, nes keliolikos metų laikotarpyje buvo

užmegzti geri santykiai su parlamentariais, senatoriais ir įvairiais valdžios pareigūnais.

ALB Krašto garbės teismo sekretorius J. Stepanas pranešė, kad nežiūrint neramių metų, nebuvo skundų nei iš organizacijų, nei iš pavienių bendruomenės narių.

Australijos Lietuvių Fondo izdininkas V. Ališauskas perskaitė pranešimą. AL Fondas turi 278 narius. Į tą skaičių įeina 10 organizacijų. Fondo finansai šimtu procentų padidėjo dėka palikimų ir stambių aukų. Fondas parėmė lietuviškas organizacijas, mokyklas, bibliotekas, suteikė stipendijas ir kt.

"Mūsų Pastogės" leidėjas - Spaudos Sąjungos pirm. Dr. B. Vingilis pranešė, kad Spaudos S-ga buvo inkorporuota NSW valstijoje 1977 m. Šiuo metu narių yra 163. Valdybą sudaro 7 asmenys. 1986 m. "Mūsų Pastogė" turėjo 1.101 prenumeratorių. Praėjusių dvejų metų laikotarpyje buvo trys redaktoriai, dabar redaguoja redakcinė kolegija ir redaktorius V. Augustinavičius.

Po to sekė V. Augustinavičiaus pranešimas, kuriame jis pareiškė, kad perėmus redaguoti "Mūsų Pastogę" jam talkino B. Žalys ir

V. Patašius. B. Žaliui pasitraukus, jam gelbsti tik V. Patašius, kitų pagalbinių nėra. V. Augustinavičius teigia sutikęs laikraštį redaguoti tik todėl, kad tinkamo redaktoriaus nėra. Jis dirbs iki Spaudos S-ga suras tinkamą redaktorių.

V. Baltutis kalbėjo Lietuvių Informacijos biuro reikalu ir ypačiai iškėlė Ginto Kaminsko nuopelnus efektyviai informuojant australų spaudą dėl užmestų žydų kaltinimų pabaltiečiams.

V. Patašius perskaitė Australijos Baltų Tarybos pranešimą. Iš to pranešimo išryškėjo, kad Baltų Taryba energingai veikia. Šis pranešimas turėtų būti paskelbtas mūsų spaudoje. Taip pat turėtų būti išverstas į lietuvių kalbą "Menzies Report on Suspected War Criminals in Australia" ir paskelbtas spaudoje. Tuose pranešimuose yra mums visiems svarbių žinių.

B. Nainys kalbėjo, nušviesdamas įvairius faktus, kas liečia lietuvių S. Amerikoje. Jo kalba buvo dinamiška, mintys svarios ir faktai pateikti realistinėje šviesoje. Jis pašnekėjo apie tai, kad organizacijos, inkorporuotos australų valdžios įstaigose, turėtų respektuoti Bendruomenės organus.

Gruodžio 30-tą buvo išklausti trijų jaunimo atstovų pranešimai: A. Vaitiekūno, H. Antanaičio, Aud

ronės Stepanienės. Visų trijų pranešimai labai įdomūs ir bus išspausdinti "Pasaulio Lietuvyje". B. Nainys prašė tuos pranešimus prisiųsti. Jis komentavo dėl H. Antanaičio pranešimo, pasidžiaugė, kad jaunimo kongresui ruošiamasi labai stropiai. Jis skatino daug stipriau spaudoje garsinti besiarantiną jaunimo kongresą, siųsti į laikraščius įvairią informaciją.

B. Nainys labai išgyrė "Svajonių" gastroles Amerikoje ir Kanadoje. Jos savo uždavinį atliko labai gerai, puikiai pasirodė ir sutelkė daug lėšų. Jis "Svajones" pavadino šauniomis ambasadorėmis.

Buvo daug diskusijų, kas liečia žydų užpuolimą. Išryškėjo, kad Gytis Kaminskas ir Dr. A. Zdančius (abu Australijoje baigę aukštus mokslus) yra gilios erudicijos vyrai, stropiai seka spaudą, radiją ir televiziją, sugeba atitinkamai reaguoti.

Prel. Pr. Vaseris pareiškė, kad mes turim spaudoje objektyviai apšviesti apie žydų gerus ir blogus darbus. Toje plotmėje reikia dirbti, informuoti australų įstaigas.

B. Nainys apšvietė padėtį S. Amerikoje apie lietuvių, žydų užpuolimą. Padėtis labai liūdna. Jo manymu, reikia organizuotai ginti pavienį žmogų ir tautą, laikantis tam tikro atsargumo.

(Bus daugiau)

REMKIME TAUTOS FONDA.

nes tai yra pagrindinis pasauliniu mastu organizuotas lėšų telkimas kovai už Lietuvos valstybinę, tautinę ir kultūrinę laisvę.

REMKIME LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ.

nes čia sukaupti pinigai atiteks Lietuvai, kada išsivaduos iš pavergimo. Paremiant testamentiniu būdu, būtina sąlyga įrašyti tikslų Tautos Fondo pavadinimą angliškai - Lithuanian National Foundation, Inc., (Tautos Fondas). Nepamirškime - remdami Tautos Fondą ir Lietuvos Laisvės Iždą - jungiamės su kovojančia Lietuva.

Tautos Fondo Atstovybė Melbourne

— Čikagoje vyko jau šeštasis kasmetinis Ateitininkų akademiškų studijų savaitgalis, kuriame nagrinėjo kapitalizmo problemas ir Ateitininkų idėjų šviesoje. Kalbėjo Jonas Pabedinskas, dr. Kęstutis Skrupskelis, kun. dr. Vytautas Bagdanavičius, dr. Antanas Razma, dr. Valdas Samulevičius, kun. dr. Prnas Gaida. Poetas Kazys Bradūnas pristatė jaunų poetų poezijos knygą, o archeologijos specialistė dr. Marija Gimbutienė, neseniai buvusi Lietuvoje, kalbėjo apie naujausius kasinėjimus Kernavėje ir Vilniuje.

Vilniaus arkivyskupijos provincija

Medžiagos gausos stebuklas pasikartojo Broniaus Kviklio knygių serijų praktikoje.

Vilniaus arkivyskupijoje kyla stilingieji bažnyčių frontonai, mėlyną dangų siekia šventovių varpinės, jaukiose augalų dekoracijose margoja intymiai meditacijos minutei skirtos koplyčios... ir tasai tvirtinimas nėra nei fantazija, nei hiperbolių iškreipta tikrovė.

Ką tik mus pasiekė Broniaus Kviklio sureduotas Lietuvos bažnyčių serijos penkto tomo papildinys. Tai Vilniaus arkivyskupija — II dalis— Vilniaus provincijos bažnyčios.

1965 metais užkariavęs informatoriaus novatoriaus titulą savo masyviu keturtomiu Mūsų Lietuva, Bronius Kviklys vėl įgyvendina drąsų, bemaž fantasmagorišką projektą "pamatyti iš tolo Lietuvos bažnyčias". Pamatyti bažnyčias taip ryškiai, kaip kad ir Lietuvoje jų nematysi... Jis jau bebaigęs šešiatomę knyginę seriją "Lietuvos bažnyčios"!

Faktiškai buvo projektuota išleisti šešis tomus, bet papildinys prie penktojo tomo (apie jį čia kalbame) praplėtė seriją iki

Rašo Jurgis Gliauda

septyneto.

Šioje serijoje Bronius Kviklys supažindina mus (ir ateinančias kartas) su pagrindiniausia lietuvių kultūros sfera, tautos santykiu su religija.

Serija nėra teologinių temų ansamblis. Tai yra religinės praktikos pastatų ansambliai. Serija teikia duomenų apie lietuviškas šventoves ir jas supančią gyvenimišką tikrovę. Dėl to medžiaginis objektas įtarpinamas intelektualinės ir meditacinės jausenos centre. Bažnytinis pastatas, ar didžiulės Vakarų Europos viduramžinės katedros, ar lietuviško kaimo koplytėlė, vienodai valdo meditacinį tikinčiojo ego. Veiklos fenomenas Bronius Kviklys polėkiškai įgyvendino tą prielaidą plačiu mastu - erdvingai, puošniai. Nei muziejiskai formaliai, bet su nostalgisku jautrumu. Tos dorybės jis pasiekė vertindamas detalę: katedra ir... koplytėlė!

Mozaikos detalėje jėga - tai metodas, tai ir literatūrinė dogma šioje enciklopedinėje serijoje.

Sukvietęs ištikimų bendradarbių būrį,

jau 1980 metais Bronius Kviklys išleido pirmąjį sumanyto projekto stambų ir įspūdingą Telšių vyskupijos šventovių aprašų tomą. 1982 metais pasirodė tokios pat enciklopedinės apimties antrasis serijos tomas - Vilkaviškio vyskupija. 1983 metais išėjo vis stambėjantis foliantas Kauno arkivyskupija. 1984 metais seriją papildė Panevėžio vyskupijos tomas. 1985 metais puošnūs Vilniaus arkivyskupijos foliantas sugriovė nužiūrėtąjį planą. Medžiagos ištekliams kaskadiškai didėjant, Vilniaus šventovės užpildė knygos puslapius ir teko Vilniaus arkivyskupijos šventovėms provincijoje skirti papildomąją knygą. Taip susidarė Lietuvos bažnyčių serijos įterptinis tomas Vilnius, II dalis. Tai Vilniaus arkivyskupijos šventorių panorama, paradas, nomenklatūra...

Kaip jau pasirodžiusieji šios serijos tomai, ir ši aptariamoji knyga stebina ir žavi panaudotos ir perteiktos medžiagos giganterija. Knygoje 592 platūs puslapiai. Tekste 763 iliustracijos, įskaitant unikalius atrinktinus tekstus. Kai kurios nuotraukos foto meno polėkio, kitos gi (jų dauguma) visai šviežios, pernykštės, reportažiškos. Da bartinės okupuotos Lietuvos teritorijoje aprašas apima 84 bažnyčias ir 40 koplyčių.

TURTINGAS DĒDĒ

Rašo Alb. Pocius

Prieš karą Lietuvoje studentai sakydavo, kad yra labai gerai turėti turtingą dėdę, kuris tau padeda universitetą užbaigti arba sudaro sąlygas būti "amžinu studentu". Vėliau baigus mokslą, reiškėdavo ieškoti kokį nors įtakingą dėdę arba giminaitį dirbantį kur nors ministerijoje, kad tave į gerą tarnybą įstatytų.

Turtingų dėdžių ieško netik neturtingi studentai arba gyvenimą pradendantys jaunuoliai, bet ir "pažangiausios pasaulyje" socialistinės valstybės, kada sunaikinus "buožes" pritrūksta duonos kasdieninės.

1917 m. Rusijoje prasidėjus bolševikų revoliucijai ją finansavo turtingi Amerikos biznierių ir bankininkai. Pereitame kare diktatorių Staliną išgelbėjo turtingas "dėdė" Roosevelt, padedant savo nuolankiam tarnui Churchill. Jie abu siuntė milžiniškus kiekius maisto, uniformų, ginklų, lėktuvų ir tankų - išgelbėti raudonąjį fašizmą nuo rudojo jų brolio.

Visiems yra suprantama, kad be nuolatinės kapitalistų pagalbos šio Rusija jau seniai būtų sugriuvusi, nes socialistinė sistema visus kraštus veda į bankrotą taip, kaip ir mūsų Australiją, kuri mums čia atvažiavus buvo tarp pirmiausių kraštų, o šiandien jau turi net 90 milijonų skolų.

Vakarų pasaulyje komunizmo tarnai arba penktoji kolona suranda įvairiausius būdus kaip padėti komunistinei Rusijai ir Kinijai. Buvo jų sugalvota, kad reikia duoti dovanų Lenkijai, Vengrijai, Rumunijai ir Jugoslavijai, kad jos neva tai galėtų mažiau priklausyti nuo Rusijos. Jugoslavija gauna kasmet 800 mil. dol., o kitos satelitinės valstybės po 600 mil. Tie milijonai dolerių gaunami iš Amerikos nieko nepadedant tiems kraštams, nes visą užsienio valiutą jos turi perleisti tiesiog Maskvai.

Amerika kasmet išleidžia milijonus dolerių padėti atsilikusiems kraštams. Galima būtų tai suprasti, jeigu paramą gautų neturtingi

kraštai kaip Bangladesh, Papua ir New Guinea, bet dabar daugiausia gauna komunistinės diktatūros kraštai, kurie kasdien garsiai skelbia, kad jie turi "pažangiausią" pasaulyje sistemą ir keikia "supuvusius" Vakarų demokratijų kraštus. Atsidėkodami už dovanas tie visi marksistiniai kraštai per Jungtinių Tautų posėdžius visada keikia Ameriką ir balsuoja išviesu Rusija ir Kinija prieš Amerikos interesus.

Amerikos senatoriai kelia didžiausią triukšmą, jeigu prezidentas paprašo paskirti keletą milijonų dolerių Angolos arba Nikaragvos laisvės kovotojams, tačiau vienbalsiai balsuoja skiriant paramą komunistinių kraštų diktatoriams, kad išgelbėti juos nuo visiško bankroto.

Amerika kasmet Izraeliui paski

"SVAJONĖS" DAINAVO LOS ANGELES

Trys jaunos, gražios, talentingos lietuvaitės - Virginija Bruožytė, Birutė Kymantienė ir Zita Prašmutaitė lietuviškų dainų koncertais aplankė pagrindines lietuvių gyvenvietes Kanadoje ir Amerikoje. Tokioje labai varginančioje kelionėje nepalūžusios, nesusirgusios, davusios netgi daugiau koncertų nei buvo užplanuota (rengėjų bei visuomenės neatlaidžiais pageidavimais), atsisveikinamąjį koncertą atliko Los Angeles sausio 4 d. tuoj po pamaldų Šv. Kazimiero parapijos salėje. Nors tą dieną lijo, pūtė šaltas vėjas, bet prisirinko pilna salė žiūrovų.

"Svajonių" koncertas nuo pradžios iki pabaigos praėjo nepaprastu pasisekimu. Klausytojai buvo sužavėti, po kiekvienos dainos plodavo, kartais net šaukdavo, prašydavo kartoti. Publikoje jautėsi šilta nuotaika, gyvas ryšys tarp dainininkių ir klausytojų. Tik vieną kartą tasai ryšys buvo atvėses,

ria 2 bil. dolerių dovanų ir 3 bil. dol. ilgalaikės paskolos. Už paskolos ir dovanų davimą visi senatoriai balsuoja vienbalsiai, nes niekas nenori būti apšauktas antiseimitu, tačiau čia yra ir kitas skirtingas dalykas. Rimtesnė Amerikos spauda tvirtina, kad Amerika nebėra laisvas kraštas, bet vienos mažos valstybės satelitas. Nuo seniausių amžių visame pasaulyje yra jau tokia tvarka, kad satelitas turi daryti viską, ką jam ponas įsako. Mes matome, kad net Amerikos valdžia yra bejėgė sustabdyti OSI įstaigos bendradarbiavimą su Rusijos KGB.

Amerikos pavyzdžiu seka ir Europos rinkos kraštai. Jie kas antri metai savo sviesto pertekliu nuveža dovanai sov. Rusijai, bet ne Afganistano karo pabėgėliams. Pernai nuvežė 1.200.000 tonų sviesto ir dar rusams už perkrovimą į jų vagonus sumokėjo. Pasiteisino, sviesto laikymas sandėliuose brangiau kainuoja.

kai mergaitės dainavo anglų kalba. Mes anglų kalba dainų nuolat girdime per radiją ir kitaip. Bet tuojau mielos dainininkės grįžo prie lietuviškų dainų, vėl viskas sušvito džiaugsmu. Pagrindinės dainininkės V. Bruožytė ir B. Kymantienė yra puikios savo balsais, išraiška, nuotaika, pergyvenimais, įsijautimais, balsų valdymu. Jos abi žaviai dainuoja atskirai ir nemažiau užburiančiais duetais.

Pirmos kelios dainos buvo lengvo žanro, gyvos, skambios, patrauklios. Dar daugiau sužavėjo senosios lietuvių tautos dainos, kurias pranešinėjo G. Grušas, apibūdino tūkstančius metų turinčias, perduotas iš kartos į kartą. "Svajonių" užbaigiamoji daina iššaukė ovacijas, garsiausius plojimus. Mergaitėms į sceną nešė gėles. Jos dar humoristiniai sudainavo kvietimą atvykti į Australiją, esančią pasaulio apačioje, atvykti į VI Pas. Liet. Jaun. K-są.

A. Gustaitis iš Los Angeles

KUNIGŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Dienų metu visuomet vyksta ir mūsų kunigų suvažiavimas. Gruodžio 27 d. suvažiavimas vyko prelado Petro Butkaus gyvenvietėje Christian Brothers vienuolyne. Šalia šeimininko dalyvavo prelatas Pr. Vaseris, kun. P. Martūzas ir kun. J. Petraitis MIC.

Gavėnios rekolekcijas praveisti numatyta keli lietuviai kunigai iš užjūrių. Pirmiausia nutarta kreiptis į prelatą Algimantą Bartkų - Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijos Rektorių Romoje. Jis atvyktų lapkričio mėnesį ir iki Kalėdų praveistų rekolekcijas ir Jau-nimo Kongrese kalbėtų jaunimui pašaukimų tema. Jei prelatas A. Bartkus negalėtų atvykti, bus kreipiamasi į Dr. Praną Gaidą - "Tėviškės Žiburių" redaktorių To ronte.

Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejaus minėjimo ruošą pranešė prel. Pr. Vaseris, kad Melbourne iškilmingai ruošiamas St. Patrick katedroje. Prel. P. Butkus pranešė, kad Sydnejuje ši Jubiliejų minės kartu su Tautos šventė rugsejo 6 d. lietuvių pamaldų nuolatinėje bažnyčioje St. Joachim's, Lidcombe. Kun. J. Petraitis pranešė, kad šis Jubiliejus Adeg laidė bus minimas Kristaus Karaliaus šventės proga lapkričio 22 dieną, nes tai sutampa su šv. Kazimiero bažnyčios ir Lietuvių Katalikų Centro pašventinimo metinėm.

Aptarus dar daugiau sielovados reikalų, buvo padaryta nuotraukų.

Kalėdų išvakarėse Popiežių aplankė Italijoje gyvenantys lenkai, kurie pasveikino Šventąjį Tėvą su artėjančia Kristaus Gimimo švente, aidint kalėdinėm giesmėm broliškumo ženklai simboliniai pasidalino plotkelėmis, taip kaip ir mes lietuviai. Čia ta proga pas Popiežių buvo susirinkę apie 4000 lenkų.

Unikalios figūruoja šventovės sovietinės Gudijos ribose, kur tebegyvena lietuviai. Sovietinis Vilniaus gražinimo aktas šių žemių prie Lietuvos neprijungė, jų Vilniaus kraštu nepavadino.

Knygoje tokių aprašai ir nuotraukos sugavo net 73 šventoves. Tai unikali informacija, tarytum slapta ekspedicija į sovietines džiungles.

Naikinamų, susprogdintų, visai desakruotų maldos namų siluetai Lietuvos ir Gudijos teritorijoje kažkaip instinktyviai primena klaidingas kacetuose nukankintų aukų lavonų krūvas, ką suskubo nuotraukose įamžinti karo lauko fotokorespondentai.

Šio Vilniaus provincijos tomo turį nusaiko tokie duomenys: bibliografijos sąrašas tilpo per 200 vienetų, panaudota per 50 periodinių leidinių ir per 150 antologinių leidinių straipsnių. Tarp panaudotų šaltinių dažnai esti antikvarinės leidybos knygų, knygos - unikumai, sunkiai besurandamos nūdienos sąlygose - antika! Per 60 aktyvesnių bendradarbių (fotografų, korektorių, įvairiopo knyginių triūso darbuotojų) talkino redakcijai sudoroti medžiagos kalnus. Trys platūs dviejų skilčių puslapiai urbi et orbi skelbia finansinę mecenatiškos visuomenės santalką su knygos leidykla.

Amerikos lietuvių biblioteka Čikagoje, dailininko Petro Aleksos vadovaujama, išleido knygą 1.500 egzempliorių tiražu.

Kelių šriftų tekstą "Draugo" spaustuvėje surinko Ona Gintautienė. Spaudė modernioji dr. Mykolo Morkūno spaustuvė Čikagoje.

Foto ofseto darbus atliko Klementas Dedelė. Dailininkas Petras Aleksa atliko meniškų knygos apipavidalinimo darbus, paruošė tekstus ofseto spaudai, prižiūrėjo spausdinimą. Redakcijos fotografai buvo Juozas Mažeika, Jonas Tamulaitis ir Pranas Gasparonis. Sodrius ir tikslus architektūrinius aprašymus pateikė dr. Jurgis Gimbutas. Žemėlapius parūpino Vitalius Matulaitis. Korektorius buvo Vladas Cinvinskas. Redakciją sudarė Jonas Dainauskas, Bronius Kviklys, tėvas dr. Anicetas Tamošaitis, SJ ir Povilas Vaičekauskas. Artimi redakcijos talkininkai buvo Nijolė Gražulienė, Veronika Kulbokienė ir kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC.

Leidinio idėjos vadovas ir įgyvendintojas Bronius Kviklys.

Kada kaupiasi knygų lentynoje sunkūs "Lietuvos bažnyčių" serijos tomai - jau šeštasis tomas! - ir savo nugarėlių pločiu skelbia milžinišką juose įdėtos medžiagos apim-

tį, kažin kaip nejučiomis skverbiasi atmintin poeto Aleksandro Puškino tragedijos pradiniai monologo žodžiai: "Dar liko vienas senas padavimas ir metraštis bus užbaigtas..."

Ir to pat monologo finalas: "Težino būsimosios kartos valdovų savo nykstančiąją lemtį..."

Metraštinkininkas Bronius Kviklys teikia džiugią galimybę ateinančioms kartoms pažinti savo tautos praeities labirintus.

Vilniaus provincijos tomas paseks dar "vienas senas padavimas" - Kaišiadorių vyskupijai skirtas tomas. Nutinka simboliškas supuolimas: baigiamasis serijos tomas pasirodys kaip tik 1987 metais. Tai jubiliejiniai Lietuvos istorijoje metai. Tai sukaktuviniai Lietuvos krikšto atnaujinimo metai, todėl jau Vilniaus tomui skelbia išnašią dedikaciją: "Šį veikalą skiriame Lietuvos krikšto atnaujinimo ir Vilniaus vyskupijos įsteigimo 600 metų (1387-1987) sukakčiai paminėti".

"Lietuvos bažnyčių" serijos baigimo data susišaukia su jubiliejine data. Tai atsakymas šešioms šimtmečiams - šventovių paradas, krikščionybės sėjos derlius...

(Bus daugiau)

Melbourno lietuvių kalbos kursai

Melbourno lietuvių kalbos kursai veikia jau nuo 1971 m. Per tuos 15 metų nemažai lietuviškojo jaunimo yra lankę šiuos kursus ir nuo 1974 m. išgiję brandos atestato (H.S.C.) pažymėjimus su lietuvių kalba. Ne vienam gauti laipsniai už lietuvių kalbą labai padėjo įstoti į pasirinktus fakultetus universitete.

Pereitais metais veikė 3 klasės: pradedančiųjų (7-8 m.), kurioje užsiregistravo 10 mokinių, pažengusiųjų (9-10 m.) užsiregistravusių buvo 14 ir vyresniųjų (11-12 m.) su 10 užsiregistravusių mokinių. Abitūros egzaminus laikė tik 3 mokiniai - tai mažiausias skaičius per visus buvusius metus.

1983 m. dr. K. Brazaitienės iniciatyva ir pastangomis buvo įsteigta nauja klasė, skirta nemokantiems ir menkai kalbantiems lietuviškai. Ši klasė egzistavo 4 metus, ją lankė beveik išimtinai svetimtaučiai. Dėl mažo lankančių mokinių skaičiaus ši klasė šiais metais yra panaikinta. Mokiniai turės prisijungti prie pažengusiųjų klasės (9-10 m.). Dabar Švietimo departamentas reikalauja, kad kiekvienoje klasėje mokinių skaičius kas šeštadienį nenu-

kristų žemiau 10.

Tolimesnė kursų egzistencija turėtų būti mūsų visų rūpestis. Dabartinė kursų padėtis dėl mokinių stokos yra kritiška.

Kurį laiką nebuvo kas rūpintusi lietuvių kalbos reikalais, todėl per reitų metų vidury D. Baltutienės pastangomis buvo įsteigtas Švietimo komitetas, kuris rūpinsis Parapijos mokykla ir Lietuvių kalbos kursais.

Kursus gali lankyti netik mokyklinio amžiaus moksleiviai, bet ir suaugę. Mokslo metai prasideda vasario 7 d. 9 val. ryto. Pamokos vyksta University High School patalpose, Story St. Parkville.

Tėveliai paraginkite savo vaikus bei jaunimą prisidėti prie šių kursų. Lietuvių kalbos išlaikymas turėtų būti mūsų visų rūpestis. Neapleiskime savo gražios kalbos - nepamirškime savo pareigą pamokyti vaikus lietuviškai, nes tik nuolatinės pastangos ir kalbos vartojimas gali išlaikyti kalbą vaikuose. Mokykla sustiprina, praplečia ir patobulina mūsų vaikų lietuvių kalbos mokėjimą. Jeigu prarasim kalbą, prarasim savo tautinį identitetą ir charakterį. Z.S.

Džiugo Tuntas

Vasaros stovykla sausio 15-19 vyko netoli Melbourno Beniaus Zabelos "Lithuanica" vasarvietėje. Vyresniems vadovaujant, bematant išdygo palapinės apie aikštę tarp aukštųjų ošiančių eukaliptų, kurie skleidė gaivų kvapą. Stovyklos viršininkas buvo pats tuntininkas ps. Algis Šimkus, adjuvantas Vytautas Antanaitis. Paukštyčių pastovyklės vadovė ps. Marytė Špokevičienė ir ps. Rasa Statkuvienė. Vilkiukų pastovyklės vadovas ps. Povilas Kviecinskas ir ps. Vytautas Špokevičius. Virtuvėje valgi gamino stovyklautojų mamytės: Božena Kviecinskienė, Dalia Didžienė, Danutė Levickienė, Rūta Mickienė, Marytė Špokevičienė, pirmą dieną - Nijolė Kairaitienė. Labai daug padėjo tiekimo vadovas Jonas Vizbaras.

Jaunųjų stovyklautojų buvo virš 30. Jie visą laiką buvo užimti gerai paruošta programa, sekė žaidimai, pašnekesiai, dainos, sportas, buvo nuvežti pasimaudyti, žuvali ežere, vakarais prie laužo dainos, vaidinimėliai, šūkių, buvo linksma!

Stovyklos trečią dieną, šeštadienį, buvo atvykusi reporterė iš "The Bicentennial Australian Encyclopedia" ir filmavo, fotografavo mūsų stovyklautojus žaidžiant dainuojant, taip čia ji praleido bent 5 valandas.

Į Skautininkų Ramovės sueigą atvyko 15 narių, net iš Geelongo v.s. Algis Karpavičius, s. Vytautas Mačiulis - Šatrijos tuntininkas. Ramovės pirm. v.s. Jonė Žitkevičienė pateikė įdomų pašnekesį apie tarnybą artimui, nukeliant čia pat - į savo sielos gelmes, kad išmoktume tarnauti ir tiems, kuriais niekas nesirūpina. Algis Šimkus pateikė žinių iš pokalbio su Seserijos vyr. skautininke Stefa Gedgaudiene, kuri dabar lankėsi Australijoje. Loreta Čižauskaitė kalbėjo apie Rajono stovyklą, kur dalyvavo apie 100 brolių ir sesių. Iš mūsų tunto į programos pravedimus buvo įjungta ir Loreta, Linas Šeikis, Danius Kesminas, vyr. skautės - Brovedani, Malisa Savickaitė. J. Žitkevičienė pranešė, kad Rajono Vadas prašė suieškoti naujai kadencijai kandidatui. Tai s. kun. Pr. Dauknyš ir Rajono vadus pasiūlė mūsų Skautininkų Ramovės aktyvų narį Leoną Baltrūną, kuris visuomet pateikia praktišką skautiškos ideologijos darbą, minčių, yra iškalbus ir puikiai reprezentuoja skautybę. Visi tam pritarė! Leonas Baltrūnas pasiūlė, kad sekančiais metais į JAV vykstančią VII Tautinę stovyklą būtų pasiūsta bent 20 mūsų brolių ir sesių atstovauti Australijos rajonui. Bus atsiųsta dabartinės Rajono Vadijos, kas imsis iniciatyvos šiam reikalui suorganizuoti.

Sv. Mišios vyko lietuviškos skautiškos šeimos dvasioje, visi giedojo, atsakinėjo,ėjo prie šv. Komunijos. Giedojome ir "Lietuva bran gi marfo Tėvyne".

Vėl vėliavos nuleidimas, įsakymai, laužas, o sekančią dieną - atsiveikimom su stovykla!

PD

RELIGINIAME GYVENIME

= Popiežius Vatikane sausio 3 d. priėmė pirmojo San Marino respublikos ambasadoriaus prie Apaštalių Sosto skiriamuosius raštus ir ypatingai įvertino šios mažos valstybės amžių bėgyje išsaugotas kilnias pilietines tradicijas, kurios remiasi pagarba moralinėm ir religinėm vertybėm, pažymėdamas, jog yra svarbu jas toliau perduoti naujosiom kartom, palaikyti gyvą prisirišimą prie dvasinių vertybių, visų pirma prie religinio tikėjimo. San Marino respublika turi vos 24 kvadratinės mylios ploto Šiaurės Italijoje ir tik 20.000 gyventojų, kurių 95% katalikai.

= Čekoslovakijos kardinolas Prahos arkivyskupas Tomašek ka lėdinių Mišių metu tartame žodyje ypatingu būdu visus kvietė gerbti motinystę ir naujos gyvybės stebuklą, rūpintis, kad žmogaus gyvybė būtų visada saugojama nuo pat jos prasidėjimo ir ragino savo tautiečius labiau prisirišti prie tikėjimo šaltinių, giliau susipažįstant su Šv. Raštu.

= "Linksmų Šventų Kalėdų!" - Popiežius tarė lietuviškai savo kalėdiniame pasveikinime, išreikšdamas sveikinimus net 52 kalbom.

= Vatikano radijas pranešė, kad Popiežiaus vizitas Lenkijoje įvyks birželio 9-16 dienomis Tautinio Eucharistinio Kongreso proga. Po Varšuvos iškilnių Popiežius aplankys dar penkis kitus Lenkijos miestus: Lodz, Tarnow, Krokuvą, Liubliną ir Gdanską.

= Popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė apie 250 italų jaunimo, berniukų ir mergaičių iš Palermo, Sicilijoje, Taikos traukiniu keliaujančių aplink Italiją su taikos misija. Taika yra brangus turtas, kalbėjo Popiežius jaunimui ir galite daug padėti taikai įgyvendinti: visų pirma per maldą, kad pasaulis pažintų ir priimtų Kristaus žmonijai nešamą taiką, kai visi žmonės yra broliai, sukurti pagal Dangiškojo Tėvo paveikslą. Jaunimas gali taip didžiai pasitarnauti taikai žmonių meilės darbais, konkrečiai padėti visiem pagalbos reikalingiem žmonėm.

= Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" sausio 5 d. laidoje paskelbė, kad Lietuvos Kriškto 600 metų jubiliejaus proga bus išleista speciali Vatikano pašto ženklų serija.

= Londone pasibaigė Taize ekumeninės bendruomenės surengtas kasmetinis Europos jaunimo susitikimas, kuriame šiemet dalyvavo 25.000 jaunimo iš 20 Europos kraštų. Penkių dienų bėgyje suvažiavimo dalyviai buvo įsijungę į Londono katalikų ir anglikonų parapijų gyvenimą ir veiklą, rinkosi kasdieną bendrai maldai keturiose Londono bažnyčiose, klausėsi paskaitų, rengė diskusijas aktualiais jaunimo klausimais. Viena maldos budėjime dalyvavo Anglijos katalikų Bažnyčios kardinolas Hume ir Canterbury anglikonų arkivyskupas Runcie.

LIETUVA GYVA IR PO MEŠKOS LETENA!

LAIŠKAS IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS

Gavau Jūsų laišką ir nuoširdžiai dėkoju Jums ir už tas leiško eilutes, ir už atvirutę.

"Ėjau, klupau iš pirkios į pirkele: kur tu, tėvyne, kur tu, Lietuva! Ir iš iamsos, ir iš nakties, ir iš šešėlių atsiliepė: - Aš čia, gyva! Aš čia, gyva!"

Taip apie Lietuvą karo metais yra rašęs mūsų poetas Bernardas Brazdžionis.

Aš daug galvojau apie Jūsų pasisakymą, kad nebesuprantate Lietuvos. Man atrodo, kad suprasti ją visai paprasta: jinai - gyva! Jinai - gyva! Ir tai - visų svarbiausia.

Gyvenimas - amžinas, nepaliaujamas laiko tekėjimas, nesibaigiantis keitimasis. Šią vasarą aš važinėjau po Latviją, ten daugelyje miestelių dar ir dabar tebestūkso Kalavijuočių ordino pastatytų stiprių, storasienu pilių griuvėsiai. Žiūrėdamas į didelius lauko akmenis, įmūrytus aukštose pilių sienų liekanose, aš galvojau apie nevirtį tų senųjų kuršių ir žemgalių, kuriuos kalavijuočiai buvo suvarę rinkti iš laukų tuos akmenis, menkais tų laikų vežimais tempti juos į aukštas pilių kalvas ir paskui kažkokiais būdais užtempti ant 7-10 ir daugiau metrų aukštumo sienų. Ir atėjūnams, ir vietiniams, be abejo, atrodė, kad pilys - amžinos, kad amžinai jose

pasiliks ir naujieji anos Latvijos valdovai... O šiandien? Taip, išliko pilių griuvėsiai, stebinantieji mane jų statytojų užmojų platumu. Ant vieno - kito Latvijos kalnelio išliko seni metaliniai kryžiai su vokiškais titulu, vardų, pavardžių žodžiais. Tai ir viskas iš anų praėjusių laikų didybės. O latviai, tie pilkasermėgiai latviai, kuriuos pilių statytojai, be abejonės, ujo, niekino ir stumdė, dar ir šiandien tebegyvena savo žemėje, tebekalba savo kalba, tebedainuoja savo dainas, tebeseka savo vaikams anų senų, tolimų ir sunkių laikų sukurtas pasakas...

Man atrodo, taip reikia suprasti ir Lietuvą, ir Latviją.

Perėjusi sunkius išbandymus, praliejusi upelius kalto ir nekalto kraujo, netekusi daugybės savo sūnų ir dukrų, prie Nemuno, prie Nevėžio, Neries, Mūšos, Ventos, Šventosios, Minijos, tarp savo laukų ir vėsių miškų, Lietuva dar gyva!

Su nuoširdžiausiais linkėjimais
(Vardas ir pavardė)

= Romoje šiais metais įvyks pasaulio vyskupų sinodas, kuriame bus studijuojamas pasauliečio krikščionio vaidmuo katalikų Bažnyčioje. Atskirų šalių vyskupų konferencijos jau dabar pradėjo studijuoti šia tema.

R A Š O T E T E S T A M E N T A ?

Skirkite dalį "Tėviškės Aidams!"

Mintimi šventa ten investuokite save,

Kur Dievas ir Tėvyne šaukia.

Būk apaštalas spaudos "Tėviškės Aiduos!"

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Bronė ir Vacys Maleckai iš Čikagos atvykę aplankė Melbourne savo sesutę Moniką Venckienę, padarė vizitą "Tėviškės Aidams" ir paaukojo \$ 50. Užprašė šv. Mišias už viešnios Bronės ir mūsų Monikos tėvelius Stankus - Antano ir Marijos vėles, jų 20 metų mirties atminimui.

Pakrikštyta Bužinskaitė Kathryn Louise, Edvardo ir Lois dukė. Krikšto tėvai Regina Firinauskienė ir Harold Crabbe.

Ateinantį sekmadienį šv. Mišios bus už a.a. Oną Ramanauskienę, kuri mirus Melbourne prieš 4 metus.

Jonė Žitkevičienė renka "Moteris" žurnalo prenumeratas. Žurnalą leidžia Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugija. Prenumeratas sumokėti iki kovo 1 d. sekmadieniais prie bažnyčios. Kiekviena moteris turėtų užsisakyti šį savo žurnalą. Kaina \$ 11.50

TEVIŠKĖS AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimą jį apsimokėti.

MELBOURNAS

Melbourno Parapijos choro repetitijos prasidės sausio 25 d., sekmadienį, 10 val. ryto šv. Jono bažnyčios salėje. Kviečiame visus choristus dalyvauti pasiruošimui 600 metų Lietuvos krikšto pamaldoms katedroje. Kviečiame naujus narius į Parapijos choro eiles.

Choro Valdyba

● **Amerikos prezidentas** Reagan pagerbė čekoslovakų įkurtą žmogaus teisių gynbos sąjungą "Chartija - 77", šiomis dienomis atžymint jos 10 metų sukaktį. Specialiai paskelbtame pareiškime prezidentas Reagan iškelia šio sąjungos narių drąsą ir ištvėringą akciją ginant savo tėvynėje pilietines laisves bei pagrindines žmogaus teises.

● **Vakarų Europos Ekonominės Bendruomenės** vykdomoji komisija šiomis dienomis paskyrė papildomą \$ 700.000 sumą pagalbai afganam pabėgėliams Pakistane finansuoti įvairiam sanitarijam projektam. Europos Ekonominė Bendruomenė yra paskyrusi iš viso \$ 22 milijonus pagalbai afganam pabėgėliams, - praneša Vatikano radijas.

Parapijai aukojo:

po \$ 125 - N. Volkas, P. Bimba, \$ 120 - J. Sarapinas, \$ 110 - P. Butkus, \$ 100 - P. Mičiulis, po \$ 60 - J. Mašanauskas, B. Smaliorius, A. J. Varkalis, V. Stankevičius, po \$ 50 - A. Makšimas, L. Pikelis, R. Urmonas, M. Kliukas, B. S. Savickai, po \$ 40 - V. A. Bladzevičiai, E. Markonienė, O. Skirka, L. A. Ramanauskas, po \$ 30 - K. Bartaška, B. Prielaidas, po \$ 25 - A. Pranauskienė, V. Savickas, J. Šėkienė, po \$ 20 - S. Liešis, V. S. Jeršovas, J. Kraulaidys, E. Seženis, Jul. Petraitis, po \$ 10 A. Karašauskas, V. Sabaliauskas, N. Šimonėlis.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Kun. Pr. Vaseris

VLIKO SEIMO
REZOLIUCIJOS

Seimas vyko Londone, dalyvavo 33 atstovai

1. Lietuvos nepriklausomybės reikalai tebėra gyvi ir JAV, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Vatikano, Kanados, Australijos vyriausybių pripažįstami teisėtai jau 46 metus todėl, kad patriotai Lietuvoje ir išeiviai svetur be atvangos jais rūpinasi.

2. Svarbiausias Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių tautos politinių reikalų vykdytojas ir gynėjas pasaulyje yra Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

3. Pagrindinis Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių tautos teisių reikalų darbo išlaikytojas yra Tautos Fondas ir jo atstovybės įvairiose valstybėse. Tik Tautos Fondo pastangomis yra galima apmokėti šiam darbui būtinas išlaidas ir tik Tautos Fondo kuriamas Laisvės Izdas savo kapitalo palūkanomis leis ateityje šį darbą tęsti. Tautos Fondui ir jo atstovybėms yra būtinos dosnios visuomenės aukos, palikimai ir talka.

4. Išeivijos lietuviškumo išlaikytojas ir ugdytojas yra sąmoninga lietuviška šeima, lietuvių organizacijos, lituanistinės mokyklos ir lietuvių bendruomenės. Šioms institucijoms yra reikalingas mūsų visų dėmesys ir parama.

5. Išeivių politiniai ir tautiniai darbai yra tarp savęs artimai susiję. Jie vykdytini atsižvelgiant į Lietuvos ir lietuvių tautos reikalus ir nuolat besikeičiančią tarptautinę padėtį ir iš jos išplaukiančias galimybes.

6. VLIKo darbai yra reikalinga nuoširdi lietuvių organizacijų ir lietuvių bendruomenių talka derinant įvairių kraštų įvykius su VLIKo vystymosi politinėmis progomis.

Londonas, 1986. XI. 9.

Jaunuolio pasisakymas

Lietuvių kalba mokyklose kaip įnašas į jauno lietuvio Australijoje kalbinį ir tautinį vystymąsi

Aš esu gimęs Australijoje, lietuvių šeimoje. Mano pirmi garsai lietuviškai buvo mano tėvų ir senelių tarpe. Lietuvių kalba buvo man pirmoji ir kasdieninė kalba.

Kalbėti lietuviškai yra labai svarbu šeimos tarpe, nes taip ir vaikai greičiau ir lengviau išmoksta kalbos ir papročių. Tai yra pagrindas, - o savaitgalio mokykloje bei lituanistiniuose kursuose vaikai išmoksta taisyklingai lietuvių kalbą.

Bet to neužtenka. Reikia, kad vaikai vartotų ką išmoko savaitgalio mokykloje arba lituanistiniuose kursuose. Namuose kalbėti lietuviškai - tai yra būdas žengti pirmyn. Aš dabar pats suprantu, kaip svarbu yra kalbėti kasdien namuose lietuviškai, nes dabar studijuodamas ir net gyvendamas per savaites universitete, jaučiu, kad praktiškai trūksta žodžių - jau man darosi sunkiau taisyklingai rašyti, skaityti ir kalbėti lietuviškai.

Kiekvieną sekmadienį tėvai neatsiklausę manęs veždavo į parapijos savaitgalio lietuvių mokyklą. Pramokau lietuviškai skaityti, rašyti, deklamoti, dainuoti ir tautinius šokius šokti. Mokykloje susipažinau vaikų, su kuriais susidraugavau, susieiti su jais mane daugiausia viliojo į savaitgalio mokyklą.

Tai buvo mano pats pirmasis ryšis su kitu lietuvišku jaunimu ir taip pat galimybė pradėti dalyvauti lietuvių jaunimo tarpe, jų organizacijose ir buvo pradžia susirišti ir susipažinti su Sydnejaus lietuvių visuomene. Nuo tų dienų, būdamas jaunas moksleivis, dalyvis - tas grupinis susitikimas ir dalyvavimas (deklamuoti sportuoti, stovyklauti, šokti, dainuoti ir net bažnyčioje tarnauti), buvo tikslas pažinti papročius ir dalinai susirasti save - kitaip sakant susirasti, kas mane ypatingai lietuviško viliojo.

Lituanistiniuose kursuose buvo galimybė rimtai mokytis lietuvių kalbą ir taisyklingai ją išmokti. Tai yra labai svarbu, kad galėtumėm reprezentuoti lietuvių kalbą viešumoje. Taip pat yra paskatinimas pasistengti mokytis lietuvių kalbą, nes ji buvo ir yra pristatoma kaip kalba gimnazijos užbaigimui.

Lietuvių kalbos kursuose išsamiai susipažinau su Lietuvos istorija, jos raida ir nepriklausomybės meto gyvenimu. Taip pat susipažinau su keliais mūsų laisvos Lietuvos kūrėjais, visuomenininkais, rašytojais ir poetais. Tas iš-

vysto tautinį lietuvių charakterį ir asmenį. Žinodamas visa tai iš mokytojų, aš jaučiuos, kad galiu geriau palyginti save su broliais ir seserimis Tėvynėje, nes ir išeivijoje, aš neatsilikęs lietuviškai.

Lituanistiniuose kursuose buvo proga susitikti su kitais gimnazistais lietuviais ir dalintis išpūdziais įvairiomis temomis: lietuviškai ir angliškai. Tuo būdu susirandai save ir taip pat Lietuvą savyje!

Lituanistiniuose kursuose gerai išmokti lietuviškai yra labai svarbu. Nes gerai išmokęs lietuviškai gali toliau sau pasirinkti ir gilintis, kas ypatingai tave lietuviško vilioja: ar istorija, ar drama, ar poezija, ar dainos ir t.t. Gerai mokant lietuviškai, lengviau jungtis su lietuviais, jų organizacijomis ir visa lietuvių bendruomene.

Mes, jaunimas, turime būti dėkingi Lietuvių Bendruomenės valdyboms, savaitgalio mokyklų globėjams ir pasiaukojusiems mokytojams, kurie supranta ateitį ir nuo pat atvykimo savanoriškai organizavo jaunimui mokyklas, organizacijas ir lituanistinius kursus. Turime būti dėkingi tėvams ir seneliams, kurie suprato tą reikalą ir ragino vaikus ir anūkus į tas mokyklas ir organizacijas.

Lietuvos ateitis priklauso kiekvienam jaunimui pasiryžęs pažinti savo Tėvynę. Jei nemokinsime jaunimą lietuviškai, tai lietuvių jaunimas nutols nuo mūsų kamieno ir prapuls. Kai kalbame ir mokomės lietuviškai - tai Lietuva bus gyva!

Ričardas Červinas, Sydnejus

Red. Pastaba. Šioji Ričardo pasakaita buvo skaityta jo paties labai gražiu tarimu Lietuvių savaitgalio mokyklų konferencijoje Sydnejuje 1986. XII. 29. Ričardas yra pasižymėjęs savo rimtais rašiniais būdamas bendradarbiu jaunimo "Ateities Žingsnių" laikraštyje, kur rašė, kad tėvai perduotų lietuvių kalbą savo vaikučiams. Tai gindamas Lietuvos laisvę prieš komunistinį rojų pasiuntė laišką "60 minučių" televizijos programai. Jo laiškas buvo perskaitytas. Dabar Ričardas studijuoja mediciną Sydnejuje. Pirmąjį kursą baigė labai gerais pažymiais.

Sveikinu, Ričardai, Tave ir džiaugiuosi Tavo lietuviškumu, gabumu ir rimtu charakteriu. Tikiu, kad šis rašinys bus gyvas pavyzdys kitiems jaunuoliams. Pagarba Tavo tėveliams už tautišką pareigos atlikimą.

Linkiu Tau iš visos širdies žengti ir toliau lietuvišku keliu ir užbaigti kuo aukščiausiais laipsniais siekiamo aukštojo mokslo.

Jonė Žitkevičienė

Ateities Žingsnių Redaktorė

PADĖKA

Mūsų jauniausiam sūnui Pauliui mirus, nuoširdžią padėką reiškiamo visiems draugams ir pažįstamiems už paaukotą gėles, korteles ir aukas šv. Mišioms, ir visą kitokią užuojautą išreiškusiems mūsų šeimai. Ypatingą padėką reiškiamo kun. P. Martūzui už visus religinius patarnavimus.

Vytas, Janina Mačiulaičiai
Ona Daknienė ir vaikai su šeimom

PADĖKA

Reiškiu gilią padėką visiems, kurie mane lankė ligoinėse ir namuose: prelatui P. Vaseriui, kun. Dr. P. Daukniui, Katalikių Moterų Draugijai ir pirm. H. Statkvienei, Katalikių Federacijai ir jos pirm. V. Žemaičiui.

Taip pat nuoširdus ačiū draugams bei pažįstamiems, kurie mane užjautė prieš ir po operacijos. Ačiū už gėles, linkėjimus raštu bei žodžiu greičiau pasveikti ir sustiprėti.

Elvyra Šemetienė

Prašo skubios paramos

LKB Kronikos jau penkiolikti metai leidžiamos slaptai pavergtoji Lietuvoje yra nepaprastos reikšmės įvykis lietuvių tautos gyvenime. Jis išjudino, sujungė ir uždegė lietuvių, nepaisant persekiojimų, drąsiai kovoti už tikėjimo ir tautos laisvę.

Lietuvos Kronikos sąjunga LKB Kronikas leidžia tomis lietuvių, anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis. Jau išleista 10 tomų, kurių puslapių skaičius 5.008, o tiražas 53.000 knygų.

Labai prašome visus lietuvius, organizacijas, ypač turtingesnius, skubiai siūsti kiek galima didesnes aukas LKB Kronikos knygoms leisti, nes be Jūsų greitos pagalbos ir didelės paramos tų Kronikos tomų negalėsime išleisti. Darydami testamentus, malonėkite didesnę ar mažesnę sumą įrašyti Kronikos knygoms leisti.

Paaucokusieji \$ 100 yra Sąjungos amžini nariai, \$ 1.000 - mecenatai, \$ 5.000 ir daugiau - yra mecenatai leidėjai.

Už visus aukotojus kasdien aukojamos šv. Mišios.

LKB Kronikos yra pavergtos lietuvių tautos kančių istorija, jų pagalbos šauksmas mums ir pasauliui. Išgirsime tą šauksmą, remkime LKB Kronikos knygų leidimą ir tuo būdu būsime vienybėje su kovojančia ir kenčiančia tauta.

Kronikų dėka Lietuva yra plačiai žinoma laisvajame pasaulyje ir laikoma herojų tauta. Kitų kraštų tikintieji ima Lietuvos tikinčiuosius sau pavyzdžiu ir iš jų mokosi.

Maloniai prašome lietuvių laikraščius šį mūsų prašymą aukoti

LKB Kronikos knygoms leisti spausdinti laikraščius, o lietuvių radijo programas pertransliuoti per savo radiją. Už tai būsime labai dėkingi.

Kun. K. Kuzminskas
Sąjungos Valdybos pirm.

St. Jasėnas
sekretorius

Aukas ir įrašymus testamentuose siūsti šiuo vardu ir adresu:

The Society of the Chronicle of Lithuania, Inc.
6825 S. Talman Ave, Chicago IL 60629, USA.

SYDNĖJUS

DAINOS CHORE

Kalėdinių Mišių metu prel. P. Butkus pagal nusistovėjusią tradiciją antrąją rinkliavą skiria Dainos chorui. Šiais metais gauta \$ 514,85, įskaitant \$ 50 Onos Grosienės kalėdinę auką. Tai parama, kurią Dainos choras giliai įvertina ir dėkoja.

Dainų šventėje dalyvavusių chorų vakarienei į talką atėjo sydnėjiškės ponios: C. Protienė, Dr. V. Barkienė, L. Veteikienė, B. Amber, Z. Vičiulienė, Marašinskienė, Pauliukonienė, A. Skirkienė, E. Badauskienė, N. Chen, E. Nagienė, K. Ridikienė, Z. Čilvinienė, M. Paltanavičienė, V. Stanevičienė ir E. Šilienė, jos iškepė skanius tortus choristų vakarienei. Visoms joms ir kitiems prisidėjusiems prie Dainų šventės ruošos nuoširdus aciu.

Dainos choro pirma repeticija po atostogų įvyks 6. 2. 87 7.30 val. vak. Lietuvių klube. Tai labai svarbi repeticija, kur prašomi dalyvauti visi choro nariai. Kviečiami ir nauji choristai, nes bus pradėtas naujas repertuaras. Tai geriausias laikas įstoti naujiems choristams. Daina yra mūsų geriausias ginklas garsinant Lietuvos vardą tarp svetimųjų, o saviesiems suteiks didelį malonumą puoselėdami gražias lietuviškas tradicijas.

Dainos choras gieda pamaldose ir atlieka dalį programos Vasario 16 minėjime vasario 15 d.

Sekanti Dainų šventė vyks Adelaidėje už dviejų metų ir pirmieji darbai jau pradėti. Adelaidės choro Lithuania administratorius Ant. Šerelis dėkoja Sydnėjaus lietuviams už gražų priėmimą ir kviečia dirigentus Dainų šventės repertuaro sustatymui vasario 21 d. Canberroje. Prašo dirigentus pasikeisti siūlomomis gaidomis prieš posėdį, dainų susipažinimui.

A. Kramilius
Dainos Choro Valdybos pirm.

GEELONGAS

Lietuviškos pamaldos vyko sausio 18 d. šv. Jono bažnyčioje, padėjome sutartinėmis giesmėmis. Šv. Mišias buvo užprašęs Liudas Bungarda už savo sesutę Kostulę, mirusią neseniai Lietuvoje. Skaitymus atliko A. Jančiauskienė ir Vl. Stuikevičius. Aukas atnešė dvi sesutės: iš Kanados apsilankymui atvykusi Janė Bajorienė ir Marija Gružauskienė, o kun. Dr. Pr. Dauknys Lietuvos krikšto jubiliejaus medalį įteikė Federacijos įgaliotiniui Vladui Stuikevičiui, kurį jam paskyrė Federacijos suvažiavimas Sydnėje. Prie šv. Komunijos atėjo apie 50 tikinčiųjų ir pamaldas baigė Marija, Marija giesme.

Lietuvos Krikšto Jubiliejaus rengimo komitetas po pamaldų susirinko pas Vl. Stuikevičių posėdžiui. Komitetas sudarytas ruošiant organizacijų atstovams šių metų parengimų kalendorių ir į jį įeina: Federacijos įgaliotinis Vl. Stuikevičius, Bendruomenės pirm. Otto Schrederis, Skautų Židinio kancleris v.s. Algis Karpavičius, Jaunimo Sąjungos pirm. Danius Valaitis ir Vytautas Bindokas - maršalka iš Bažnytinio komiteto. Nutarta iškilmingas pamaldas suruošti Holy Family bažnyčioje, kuri yra nauja, erdvi, jauki ir apie ją gyvena dauguma lietuvių ir įvairių tautybių, tai bus per Atvelykio sekmadienį 3 val., nes mūsų kapelionas tam laikui gavo šią bažnyčią. Jau sutiko kartu koncelebruoti didžiosios St. Mary's bažnyčios monsinjoras James Murray - Episcopal Vicar. Bus pakviesta daug kunigų koncelebruoti ir įvairių tautybių žmonių. Bažnyčios iškilmes bus anglų kalba, siekiant solidarumo persekiojamai Lietuvai, o giedoti bus pakviestas choras iš Melbourne, kuris giedos Melbourne katedroje per Jubiliejaus iškilmes kovo 1 d. Po iškilmių bažnyčioje - lietuviškoji dalis bus Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namuose - akademija. Paskaitą skaitys Valentinas Čižauskas, choro meninė dalis ir kt. Šiuo tarpu viskas dar organizuojama.

Stasys Šutas (tėvas) po sunkios operacijos jau sveiksta Geelongo miesto ligoninėje, palata 7, naujame pastate.

Vigis Vaičekauskas guli Grace McKellar ligoninėje, palata 9. Jis jau taip silpnas, kad nebeįstengia kalbėti.

Angelė Bungardaitė ištekės už Freemantle Brian. Jungtinių šv. Mišios bus mūsų šv. Jono bažnyčioje kovo 21 d., šeštadienį, 4 val.

LIETUVIŲ RADIOJŲ VALANDELES

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmad. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

DĖMESIO!

VISOMS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SAVAITGALIO MOKYKLOMS!

Latrobe Valley seniūnijos narys skirs piniginę auką savaitgalio mokykloms. Mokyklų vedėjai su specialiu projektu pasiūlymais prašomi kreiptis į L. Valley seniūnę.

V. Koženiauskienė

37-TA SPORTO ŠVENTĖ

Australijos lietuvių 37-ta Sporto šventė vyko Sydnėje kartu su Lietuvių Dienomis. Dalyvavo šie mūtų sporto klubai: Adelaidės Vytis, Geelongo Vytis, Brisbanės Baltija, Melbourne Varpas, Canberros Vilkas ir rengėjai - šeimininkai Sydnėjaus Kovas.

Krepšinio stadione vyko tik Sporto šventės atidarymas. Čia kalbėjo vietos klubo pirm. E. Lašaitis, ALFAS pirm. J. Dambrauskas, svečias iš Čikagos Bronius Nainys ir kiti. Prelatas P. Butkus perskaitė Invokaciją, o Sportininkų pasižadėjimą - Kovo klubo krepšininkas A. Svaldenis. Šventę atidarė ALFAS pirm. J. Dambrauskas.

Atidarymo žaidynės prasidėjo krepšiniu tarp Kovo ir Adelaidės Vyties, kurios vyko gana gerai, kol Adelaidės centras Linas Počius buvo sužeistas ir ligoninėje praleido pora dienų. Jo netekus Vyties komanda smarkiai susilpnėjo ir žaidynes pralaimėjo 25-46. Laimėtojams taškus pelnė: S. Svaldenis 13, Wallis 14, G. Atkinson 2, Sepokas 4, E. Kasperaitis 2, Šlitteris 6, P. Kapočius 5. Adelaidės Vyties komandai taškus pelnė P. Urnevičius 14, M. Talanskas 6, R. Willebrand 3, A. Kubilius 2.

Antros žaidynės buvo tarp Perkūno ir Varpo, ir jos baigėsi boksu. Teisėjai buvo pakviesti krepšiniui, bet ne boksiui, tai žaidynės buvo nutrauktos, nors nebuvo aukų ir nereikėjo ligoninės patalpų. Teisėjai pagal NSW įstatymus žaidynes užskaitė tai komandai, kuri vyravo prieš "boksa" ir laimėjimas atiteko Varpui, kuriam taškus pelnė P. Steel 2, E. Ragauskas 1, P. Adams 6, P. Verbyla 3, D. Sadauskas 4. Perkūnui: P. Stanvix 4, W. Stanvix 1, N. Waters 6, K. Rezie 3.

Moterų krepšinis buvo labai apylygis, Adelaidės Vytis 32, Kovas 43. Rita Kasperaitytė nulėmė žaidynes koviečių naudai ir ji pelnė 15 taškų, R. Andriejūnienė 6, I. Petkūnaitė 8, B. Migus 8. Adelaidės Vyties komandai: A. Paškevičiūtė 4, A. Snarskytė 5, L. Jablonskytė 7, N. Bernaitytė 2, D. Šmitaitė 2, L. Šmitaitė 8, L. Jablonskytė 4. Geelongo Vytis - Vilkas: 35-18.

Berniukai. Hobarto Perkūnas, Sydnėjaus Kovas 38-32. Šios žaidynės buvo draugiškos. Perkūnas neturėjo užtektinai lietuviukų, o Kovui daugiausia taškų pelnė P. Šumskas 22. Šiom žaidynėm ir baigėsi pirmos dienos programa.

Edas

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA TALKA

Talka už terminuotus indėlius dabar moka:

14% nuo \$100 iki \$50,000

(15% virš \$50,000)

Už einamąsias sąskaitas mokama 10%.

Talka veikia Lietuvių namuose:

ADELAIDE

Sekmadieniais
1 - 3 val. p.p.
Tel. 42 7377

MELBOURNE

Šeštadieniais
10 ryto - 2 p.p.
Sekmadieniais
1 - 3 p.p.
Tel. 328 4957

SYDNEY

Sekmadieniais
2 - 4 val. p.p.
Tel. 709 0662